

зайнятих процесів у розрізі використання принципів експериментування, новаторства, роботи у команді, готовності до створення нового унікального продукту, його реалізації та відповідальності за отримані результати.

Особливе значення має оцінка міжнародної компоненти інноваційної культури вузу, що включає участь у міжнародних проєктах і дослідженнях, залучення міжнародних спонсорських фондів, реалізацію грантових програм, членство в міжнародних організаціях та програмах, кількість публікацій у визнаних міжнародних виданнях (Scopus), місце в рейтингових системах світу (Eduniversal ranking). Враховуючи три ключові рівні корпоративної культури («що ми бачимо; що нам говорять; у що ми дійсно віримо»), визначимо ключові детермінанти інноваційної корпоративної культури дослідницького університету: формулювання місії та стратегії, що визначають пріоритети інноваційного розвитку; розробка та соціалізація цінностей (довіра, взаємоповага, висока міра відповідальності, готовності до ризику, слідування принципам постійного навчання та вдосконалення); розробка та дотримання трудового та етичного кодексів; акцент на командній роботі та залученні; створення дружньої атмосфери довіри; розвиток горизонтальних, оптимізація вертикальних та зовнішніх комунікацій; індивідуальне та колективне матеріальне заохочення виконаних завдань, що базується на комерціалізації наукових знань.

Олефіренко В. В., аспірант
кафедри міжнародної торгівлі

СПОСОБИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ»

Одним з основних видів роботи у вищих навчальних закладах є практичне заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом виконання студентами визначених завдань. Метою

практичного заняття є підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, формування вмінь і навичок, розвиток наукового мислення та усного мовлення студентів.

Наразі загальносвітові тенденції розвитку освіти вимагають послідовного і негайного впровадження інноваційних технологій навчання студентів на практичних заняттях у вищих навчальних закладах. Тому для отримання високої якості навчання на кожному практичному занятті викладачі повинні разом з традиційними використовувати інноваційні методи навчання.

Для закріплення теоретичних знань студентів на практичних заняттях з дисципліни «Міжнародна торгівля» викладачі кафедри активно використовують у своїй діяльності різні інноваційні методи навчання. Одним із найперспективніших шляхів удосконалення підготовки майбутніх економістів, озброєння їх необхідними знаннями, практичними вміннями з дисципліни «Міжнародна торгівля» є впровадження інтерактивних методів навчання, до яких відносяться: ділова гра, кейс-метод, тренінг, дебати, робота в малих групах, мозковий штурм, круглий стіл, судове засідання, практичність теорії, ажурна пилка («мозаїка», «джиг-со»), коло ідей, мікрофон, дискусія у стилі телевізійного ток-шоу та ін.

Участь у діловій грі «Підготовка та проведення міжнародного тендеру» є одним з найпопулярніших видів навчальної роботи з дисципліни «Міжнародна торгівля», адже вона створює умови для глибокого та повного засвоєння навчального матеріалу на основі систематичного використання знань у процесі одночасного розв'язання навчальних та професійних проблем, що моделюються. Метою ділової гри є формування й закріплення практичних навичок з техніки проведення тендерів у міжнародній торгівлі.

Також для вдосконалення реалізації теоретичних знань на практичних заняттях з дисципліни «Міжнародна торгівля» можна застосовувати метод конкретних ситуацій або кейс-метод, використання якого дозволить краще підготувати студентів до розуміння сутності теоретичних знань на конкретних прикладах. Наприклад, за допомогою кейс-метода студенти можуть навчитися визначати види міжнародної торгівлі за специфікою регулювання або коригувати напрями трансформації системи регулювання міжнародної торгівлі у відповідності до вимог інтеграційних процесів.

Також досить вдалим методом засвоєння теоретичних знань студентів може бути такий інтерактивний метод, як дебати, сутність якого полягає у формалізованому обговоренні, що побудоване на основі висловлювань учасників-представників двох проти-

лежних команд-суперників та заперечень до цих висловлювань. Наприклад, на практичному занятті з дисципліни «Міжнародна торгівля» студенти під час дебатів можуть обговорювати переваги та недоліки прямої або непрямой торгівлі, переваги та недоліки торговельного режиму України після набуття членства в СОТ. Перемога надається команді, яка більш ефективно й аргументовано довела свої позиції і спростувала протилежні.

Метод «мікрофон» дає можливість кожному студенту послідовно чи хаотично (за вибором викладача) сказати щось швидко, по черзі, відповідаючи на запитання або висловлюючи свою думку чи позицію з певної тематики дисципліни «Міжнародна торгівля».

Таким чином, існує багато інтерактивних методів, які сприятимуть якісній реалізації теоретичних знань студентів на практичних заняттях з дисципліни «Міжнародна торгівля», розвитку їх розумової діяльності, виявленню умінь та навичок критичного осмислення проблем та набуттю компетенцій, які стануть у нагоді в подальшій професійній діяльності.

*Ольшевська І. П., доцент
кафедри міжнародної економіки*

РОЗВИТОК НАУКОВОГО МИСЛЕННЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ

Соціальний і економічний розвиток країн-лідерів світової економіки ґрунтується на засадах впровадження економіки знань, нових інноваційних технологій у процесі виробництва та організації праці. Підготовка конкурентних фахівців за таких економічних умов передбачає впровадження системи «навчання протягом життя», що поділяється на такі основні складові, як стимуляція навчання, підвищення кваліфікації, загальноосвітня інформація, суспільні знання, історичні знання, фінансова освіта, базові вміння та навички, знання до роботи, сімейні знання, мережеві знання,